

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับการเสริมต่อศักยภาพ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาครู โพรแกรมนวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ชื่อผู้ศึกษา : นางสาวสุดาพร ปัญญาพฤษ

ปีการศึกษา : 2568

การศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยเพื่อ 1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับการเสริมต่อศักยภาพ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษาครู โพรแกรมนวิชาสังคมศึกษา 2. เพื่อศึกษาทักษะทางสังคม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับการเสริมต่อศักยภาพของนักศึกษาครู โพรแกรมนวิชาสังคมศึกษา 3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับการเสริมต่อศักยภาพของนักศึกษาครู โพรแกรมนวิชาสังคมศึกษา ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาโพรแกรมนวิชาสังคมศึกษา ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ศึกษาในรายวิชา SOE 3905 สัมมนาสังคมศึกษา (Seminar in Social Studies) ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 48 คน มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1. โครงการสอน รายวิชา SOE 3905 สัมมนาสังคมศึกษา (Seminar in Social Studies) ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานและการเสริมต่อศักยภาพ 2. แบบประเมินทักษะทางสังคม 3. แบบสังเกตเกี่ยวกับทักษะทางสังคม 4. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานและการเสริมต่อศักยภาพมีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับการเสริมต่อศักยภาพ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษาครู โพรแกรมนวิชาสังคมศึกษา ในรายวิชา SOE 3905 สัมมนาสังคมศึกษา พบว่า มีลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับการเสริมต่อศักยภาพ มี 3 ขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นโครงงาน 1.1 กระตุ้นการสร้างประเด็น 1.2 พิจารณาและเลือกประเด็นที่ศึกษา ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติหรือพัฒนาโครงงาน 2.1 กำหนดบทบาทหน้าที่ 2.2 วางแผน 2.3 ดำเนินการ ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปโครงงาน 3.1 วิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผลร่วมกัน 3.2 การนำเสนอข้อมูล

3.3 ร่วมกันอภิปรายสรุปองค์ความรู้ 3.4 วัดและประเมินผล จากการประเมินความเหมาะสม พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73, SD=0.14$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 รายการ คือ รายการที่ 1 มีการระบุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน รายการที่ 6 มีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้โครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ รายการที่ 13 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริม นักศึกษาให้มีทักษะทางสังคม เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00, SD=0.00$) รองลงมา มี 12 รายการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากันทุกรายการ ($\bar{X} = 4.67, SD=0.58$) โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. นักศึกษาครู โปรแกรมวิชาสังคมศึกษามีทักษะทางสังคม ภายหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับการเสริมต่อศักยภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42, \sigma = 0.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ด้านความสามารถ (การตัดสินใจร่วมกันอย่างมี วิจารณ์ญาณ) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = 0.12$) รองลงมา คือ ด้านคุณลักษณะ (ความ รับผิดชอบ) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38, \sigma = 0.16$) และด้านคุณธรรม (จิตอาสา) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36, \sigma = 0.13$)

ทั้งนี้ ด้านความสามารถ (การตัดสินใจร่วมกันอย่างมีวิจารณ์ญาณ) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือการประเมินทางเลือกร่วมกัน ($\mu = 4.59, \sigma = 0.26$) ด้านคุณลักษณะ (ความรับผิดชอบ) รายการที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือความตรงต่อเวลา ($\mu = 4.49, \sigma = 0.25$) และด้านคุณธรรม (จิตอาสา) รายการที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือความเสียสละ ($\mu = 4.43, \sigma = 0.28$)

3. นักศึกษาครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็น ฐานร่วมกับการเสริมต่อศักยภาพของนักศึกษาครู โปรแกรมวิชาสังคมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57, \sigma = 0.24$) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักศึกษามี ส่วนร่วม ตัดสินใจและแสดงความคิดเห็นเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74, \sigma = 0.44$) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ให้นักศึกษาสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน เห็นด้วยอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70, \sigma = 0.46$) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีม และสร้างความร่วมมือระหว่างกัน เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68, \sigma = 0.47$)

Abstract

Research Title : Development of project-based learning activities combined with scaffolding to develop social skills for student teachers, Social Studies Program, Chiang Rai Rajabhat University

Author : Ms. Sudapon Panyaprouks

Academic Year : 2025

This research aimed to: (1) develop project-based learning activities combined with scaffolding to enhance the social skills of student teachers in the Social Studies Program; (2) investigate the social skills of student teachers after participating in the project-based learning activities combined with scaffolding; and (3) examine the students' opinions toward the implementation of project-based learning activities combined with scaffolding. The participants consisted of 48 fourth-year student teachers enrolled in the SOE 3905 Seminar in Social Studies course during the second semester of the 2025 academic year at the Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University.

The research instruments included: (1) a course syllabus for SOE 3905 Seminar in Social Studies based on project-based learning and scaffolding; (2) a social skills assessment form; (3) a social skills observation form; and (4) a questionnaire on students' opinions toward the learning activities. Data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis.

The findings revealed that:

1. The developed project-based learning activities combined with scaffolding consisted of three major phases: (1) Project Initiation, including generating and selecting project topics; (2) Project Development, including role assignment, planning, and implementation; and (3) Project Conclusion, including analysis, discussion, presentation,

knowledge sharing, and evaluation. The overall appropriateness of the developed learning activities was rated at the highest level ($\bar{X} = 4.73$, $SD=0.14$).

2. The social skills of the student teachers after participating in the learning activities were at a high level overall ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.09$). Among the three dimensions, the highest mean score was found in the competency dimension, specifically critical collaborative decision-making ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.12$), followed by the characteristic dimension, responsibility ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.16$), and the moral dimension, volunteer spirit ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.13$). The highest-rated indicators in each dimension were collaborative evaluation of alternatives, punctuality, and self-sacrifice, respectively.

3. The student teachers' opinions toward the project-based learning activities combined with scaffolding were at the highest level overall ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.24$). The highest-rated item was that the learning activities encouraged students to participate, make decisions, and express their opinions ($\mu = 4.74$, $\sigma = 0.44$), followed by opportunities for reflection and idea sharing ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.46$), and teamwork and collaboration enhancement ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.47$).

The results indicate that project-based learning activities combined with scaffolding effectively enhanced the social skills of student teachers, particularly in critical collaborative decision-making, responsibility, and volunteer spirit. Furthermore, the learning activities received highly positive evaluations from participants, suggesting their suitability for teacher education programs.